

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Jana Passera, Mgr. Davida Hipšera, JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **D. R.**, zastoupeného JUDr. Evou Poláčkovou, advokátkou se sídlem Starobrněnská 13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 3. 2011, čj. OAM-114/VL-07-P07-2009, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 11. 11. 2011, čj. 56 Az 20/2011 - 40,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovené advokátce stěžovatele JUDr. Evě Poláčkové **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2880 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I.

1. Rozhodnutím ze dne 22. 3. 2011, čj. OAM-114/VL-07-P07-2009, žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II.

2. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Brně, který ji rozsudkem ze dne 11. 11. 2011, čj. 56 Az 20/2011 - 40, zamítl.

3. Krajský soud neshledal namítané porušení § 68 odst. 3 správního řádu. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného je zřejmé, které podklady využil při rozhodování a jakými úvahami se řídil při jejich hodnocení. Žalovaný neporušil ani § 50 odst. 4 správního řádu. Povinnost zjistit skutkový stav se vztahuje pouze ke skutečnostem, které žadatel o mezinárodní ochranu tvrdí nebo které vyjdou najevo. Žalobce v průběhu správního řízení netvrdil, že by nemohl následovat svou manželku do Ázerbájdžánu z důvodu své arménské národnosti, žalovaný proto neměl povinnost se touto otázkou zabývat.

4. K námitce nesprávného posouzení možnosti udělení humanitárního azylu krajský soud uvedl, že každou žádost o udělení mezinárodní ochrany je třeba posoudit individuálně. Žalobci nemohou svědčit tytéž důvody pro udělení mezinárodní ochrany jako jeho rodinným příslušníkům. Žalobce v žalobě pouze odkázal na žalobu své manželky a jejího syna. Krajský soud

dodal, že zákon o azylu pamatuje na obdobné situace možností udělení azylu za účelem sloučení rodiny.

5. Závěrem krajský soud shledal jako opožděně uplatněnou námitku použití neaktuálních podkladů žalovaným, neboť ji žalobce poprvé vznesl až při jednání před soudem.

III.

6. Žalobce (stěžovatel) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

7. Stěžovatel poukázal na skutečnost, že krajský soud rozsudkem ze dne 11. 11. 2011, sp. zn. 56 Az 21/2011, zrušil rozhodnutí žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany manželce stěžovatele a jejímu nezletilému synovi a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud v odůvodnění tohoto rozsudku uvedl, že „*byť se postižení autismem týká žalobce b), soud je tobo názoru, že s ohledem na charakter tohoto postižení je nutno důvody, které svědčí žalobci b), přičíst i jeho matce. Je totiž nesporné, že žalobce b) není schopen bez své matky existovat.*“ Krajský soud měl podle stěžovatele zohlednit důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 14 zákona o azylu svědčící nezletilému i ve vztahu ke stěžovateli. Ačkoliv stěžovatel není biologickým ani adoptivním otcem nezletilého manželčina syna, fakticky se o něj stará jako otec a považuje jej za svého syna. Stěžovatel zdůraznil svou nezastupitelnou roli pro zajišťování synových potřeb, které vyžaduje jeho onemocnění. Žalovaný se při rozhodování o žádosti stěžovatele dopustil stejných pochybení (nedostatečné zjištění skutkového stavu a rozpor se zjištěnými skutečnostmi), která krajský soud shledal ve věci manželky stěžovatele a jejího syna.

8. Podle stěžovatele se krajský soud dopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Krajský soud shledal žalobu manželky stěžovatele a jejího syna důvodnou, zatímco žalobu stěžovatele zamítl, přičemž nevyhověl žádosti stěžovatele o společné posouzení jejich žalob. Stěžovatel proto vyjádřil obavu, že jejich rodina bude nuceně rozdělena. Ochrana rodiny a zájem nezletilého dítěte by přitom měly být jednou z priorit při posuzování věci stěžovatele, zvláště za situace, kdy dítě trpí vážným postižením. Stěžovatel proto tvrdil, že kasační stížnost podstatně přesahuje jeho vlastní zájmy, a je tedy přijatelná.

9. V doplnění kasační stížnosti stěžovatel dodal, že krajský soud nesprávně posoudil kritéria pro udělení humanitárního azylu a meze správního uvážení v této otázce. Stěžovatel připustil, že udělení humanitárního azylu je třeba vnímat jako výjimečné a subsidiární. V rozhodnutí žalovaného ovšem chybělo kvalifikované, konkrétní a individuální posouzení případu stěžovatele. Žalovaný pouze konstatoval, že se stěžovatel snažil legalizovat svůj pobyt. Své přezkumné povinnosti následně nedostál ani krajský soud, který nevěnoval odpovídající pozornost námitkám stěžovatele, že pro jakékoliv správní uvážení chyběl konkrétně zjištěný skutkový podklad. Rozhodnutí krajského soudu trpí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů, neopírá-li se o důvody, které by opodstatňovaly zamítnutí žaloby.

10. Stěžovatel také namítl, že rozhodnutí podle § 10a písm. a) zákona o azylu nezbavuje žalovaného povinnosti zabývat se podmínkami pro udělení doplňkové ochrany. I při zastavení řízení pro nepřipustnost žádosti je žalovaný povinen se s touto otázkou vypořádat. Jakékoliv komplexní odůvodnění k této otázce však v rozhodnutí žalovaného chybí. Žalovaný pouze sdělil, že stěžovatel má možnost obrátit se v případě potřeby na kompetentní orgány své vlasti. Pokud krajský soud přezkoumal rozhodnutí žalovaného i přes chybějící odůvodnění, je jeho rozsudek nepřezkoumatelný. Stěžovatel se domníval, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

IV.

11. Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na své předchozí rozhodnutí, správní spis a rozsudek krajského soudu. Meze správního uvážení nebyly podle něj překročeny, žalovaný neshledal v případě stěžovatele žádné důvody hodné zvláštního zřetele. Situaci nevlastního syna stěžovatele se žalovaný věnoval v samostatném řízení. Dále žalovaný podotkl, že stěžovateli nebylo uloženo správní vyhoštění, proto mu bezprostředně nehrozí nucené opuštění České republiky. Stěžovatel může svůj pobyt upravit na základě zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný uzavřel, že námitky vztahující se k § 10a zákona o azylu nejsou opodstatněné, protože žalovaný podle tohoto ustanovení nepostupoval.

V.

12. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu nepřijatelnosti a demonstrativním výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval např. v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, na jehož odůvodnění na tomto místě pro stručnost odkazuje.

13. Nejvyšší správní soud v posuzované věci neshledal přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura zdejšího soudu poskytuje na stěžovatelovy námitky dostatečnou odpověď.

14. Stěžovatel opřel svou kasační stížnost o skutečnost, že krajský soud zrušil rozhodnutí žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany manželce stěžovatele a jejímu nezletilému synovi. Z této skutečnosti stěžovatel dovozoval, že stejným způsobem měla být posouzena i jeho žaloba. Ve vztahu k této námitce Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že na udělení azylu z humanitárních důvodů není právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou správního uvážení správního orgánu. Správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem (blíže viz např. rozsudky ze dne 22. 1. 2004, čj. 5 Azs 47/2003 - 48, či ze dne 11. 3. 2004, čj. 2 Azs 8/2004 - 55).

15. Nejvyšší správní soud neshledal, že by krajský soud v posuzované věci vybočil z výše vytyčených mezí soudního přezkumu způsobem, který by mohl mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Rozsah soudního přezkumu totiž vymezil sám stěžovatel, pokud v žalobě pouze uvedl: „*Námitky týkající se postupu správního orgánu při posuzování možnosti udělení mezinárodní ochrany podle § 14 zákona o azylu z důvodů hodných zvláštního zřetele jsou podrobně uvedené v žalobě mé manželky R. Z., na kterou v tomto bodě odkazují*“, aniž by jakkoli upřesnil, proč a v jakém rozsahu se důvody žaloby jeho manželky vztahují i k němu samotnému. Stěžovatel v žalobě ani neuvedl, jakým způsobem měl žalovaný překročit meze správního uvážení. Nejvyšší správní soud proto neshledal v tomto ohledu rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, přesto považuje za nutné korigovat závěr krajského soudu, že „*žalobci nemohou svědčit tytéž důvody pro udělení mezinárodní ochrany jako jeho rodinným příslušníkům*“. V řízení o mezinárodní ochraně nelze *a priori* vyloučit, že tytéž důvody mohou svědčit více žadatelům, zvláště pokud se jedná o rodinné příslušníky (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2007, čj. 4 Azs 3/2007 - 58, č. 1423/2008 Sb. NSS). Každý žadatel však nese břemeno tvrzení a musí uvést, proč jsou důvody vztahující se k jiné osobě relevantní i pro posouzení jeho žádosti.

16. Námitka uvedená ustanovenou advokátkou v doplnění kasační stížnosti, že rozhodnutí podle § 10a písm. a) zákona o azylu nezabývá povinností zabývat se podmínkami pro udělení doplňkové ochrany, míří zcela mimo obsah a rozsah posuzované věci. Žalovaný ve věci stěžovatele nezastavil řízení o udělení mezinárodní ochrany pro nepřipustnost podle § 10a zákona o azylu, ale posoudil žádost stěžovatele věcně a rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Tato námitka se zřejmě vztahuje ke kasační stížnosti jiného stěžovatele, resp. stěžovatelky, v této části kasační stížnosti se totiž navíc uvádí, že správní orgán „její“ žádost posoudil pouze formalisticky.

17. Na okraj lze ještě dodat, že, nastane-li u stěžovatele nová skutečnost podstatná pro udělení mezinárodní ochrany, zejména udělí-li žalovaný manželce stěžovatele mezinárodní ochranu, měla by být nově uplatněná žádost stěžovatele o mezinárodní ochranu podepřená tímto důvodem přípustná [srov. § 10a písm. e) zákona o azylu a rozsudek ze dne 19. 5. 2011, čj. 6 Azs 8/2011 - 60].

18. Nejvyšší správní soud neshledal důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, a proto ji odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

19. Stěžovateli byla ustanovena zástupkyní advokátka. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud určil odměnu advokátky částkou 2100 Kč za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) a dále 300 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů v souladu s § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), celkem tedy 2400 Kč. Tuto částku pak soud podle § 57 odst. 2 s. ř. s. zvýšil o částku 480 Kč připadající na náhradu daně z přidané hodnoty, kterou je ustanovena advokátka z odměny za zastupování jako plátce povinná odvést. Částka v celkové výši 2880 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. března 2012

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu